

Opetus- ja kulttuuri- ministeriö

Jatkuvan oppimisen uudistushanke

Parlamentaarisen jatkuvan oppimisen uudistusryhmän ja tukiryhmän kokous

Aika   Torstai 9.6.2020 klo 8.10–10.00

Paikka   Skype-kokous

ASIAT

1 Kokouksen avaus

Puheenjohtaja Li Andersson avasi kokouksen. Puheenjohtaja kertoi, että hallituksen lisätalousarviossa on kaksinkertaistettu jatkuvan oppimisen määrärahan nostus. Asia nähdään myös kentällä tärkeäksi, hakemuksia tuli viisinkertainen määrä haussa olevaan summaan nähden.

Puheenjohtaja esitti parlamentaarisen ryhmän ylimääräisen kokouksen pitämistä jatkuvan oppimisen palvelujärjestämän käsittelemiseksi, tämän ajankohta on 3.7.2020. Jatkuvan oppimisen palveluorganisaatiota koskeva OKM:n ja TEM:n selvitys valmistuu kesäkuun loppuun mennessä.

Tämän kokouksen teemoja ovat aliedustettujen ryhmien osaaminen, elinikäinen ohjaus ja ennakoinnin kehittäminen.

Puheenjohtajaksi siirtyi valtiosihteeri Minna Kelhä klo 8.55 alkaen.

2 Asialistan hyväksyminen

Hyväksyttiin kokouksen asialista esitetyssä muodossa.

3 Edellisen kokouksen muistio (liite 1)

Hyväksyttiin edellisen kokouksen muistio esitetyssä muodossa.

4 Aliedustettujen ryhmien osaaminen (erityisasiantuntija Saara Ikkela, OKM, liite 2 ja 3)

Eriyisasiantuntija Saara Ikkela esitteli aliedustettujen ryhmien osaamisen tilannetta, taustoja ja tähän liittyviä kehittämissesityksiä. Lisäksi Ikkela esitteli neuvonta- ja ohjauspalveluiden koordinaation, kohdennetun koulutustarjonnan ja hakevan toiminnan kansainvälisiä ja kotimaisia esimerkkejä. Esitystä laajemmin teemoja on käsitelty liitteenä olevassa muistiossa.

Keskustelussa nousi esiin mm. seuraavia näkökohtia:

- Vapaan sivistystyön oppilaitoksilla voisi olla rooli erityisesti maahanmuuttajien koulutuksen järjestämisessä.
- Nuorten aikuisten osaamisohjelmasta hyviä kokemuksia tavoittamisesta, joita voitaisiin hyödyntää myös aikuisille. Toimenpiteiden ja hankkeiden kokemuksia ja vaikuttavuutta tulisi selvittää paremmin ja viedä osaksi pysyvään toimintaan. Hankemainen toimintatapa ei tue jatkuvuutta.
- Koulutuksen merkitystä voitaisiin painottaa viestintä- ja mediakampanjalla.
- Motivaatio, kannustaminen, vertaistuki ja hyödyn ymmärtäminen on koulutuksen onnistumiselle tärkeää.
- Suomessa on paljon koulutusta ja muuta toimintaa tarjolla sekä pedagogista osaamista, mutta huolena on, osataanko niitä hyödyntää nyt tarpeeksi ja tavoittaako se oikeita henkilöitä
- Kansainväliset esimerkit olivat hyviä ja esim. Norjan ja Unkarin mallin oppien soveltamista kannattaa tarkastella.
- Työn poikkihallinnollisuus ja joustava yhteistyö ovat onnistumisen edellytyksiä.
- Keskeisiksi teemoiksi nostettiin esim. kotona olevien naisten koulutus, maahanmuuttajat digitaalisten taitojen kehittäminen.
- Räätylöödyt koulutukset, koulutuksen kohdentaminen, riittävät tukitoimet ja hakeva toiminta ovat tärkeitä aliedustettujen ryhmien näkökulmasta
- Keskeistä on saada opiskelijat siirtymän perusasteelta toisen asteen koulutukseen.
- Tasapaino kansallisten ja paikallisten toimien välillä on keskeistä, molempia tarvitaan. Hyväksi todetut paikalliset pilotit pitäisi saada levitettyä laajemmin.
- Samat ryhmät ovat aliedustettuina myös työnantajien koulutuksissa. Työnantajilla on tässä kehittämistä, olisi hyvä tarkastella myös työnlaissäädäntöä tästä näkökulmasta.
- Jatkossa tulisi luoda aikuisopiskelijoille mikro-oppimisen malleja ja kehittää aikuisille suunnattuja valmentavia koulutuksia polkuna tutkintokoulutukseen.

5 Elinikäinen ohjaus ja jatkuva oppiminen (erityisasiantuntija Anna Toni, TEM, liite 4 ja 5)

Teemasta on OKM:n ja TEM:n yhteinen työryhmä, käsittely tässä kokouksessa antaa saatteita työryhmälle.

Elinikäisen ohjauksen ELO-foorumi ja työjaosto valmistelevat elinikäisen ohjauksen strategiaa ja toimenpiteitä. Toni nosti esiin esim. OECD:n suositukset ja käsitteli elinikäisen ohjauksen yhdenvertaisen saatavuuden ja laadun kehittämisessä sekä matalan kynnyksen monialaisissa palveluissa huomioitavia asioita.

6 Jatkuvan Osaamisen tunnistaminen: Miten osaaminen näkyväksi? -selvityksen tulokset (työmarkkinaneuvos Teija Felt, TEM ja senior partner Olli Oosi, Owl Group, liite 6, 7 ja 8)

TEM ja Sitra ovat tehneet selvityksen osaamisen tunnistamisesta ja tunnustamisesta. Selvityksen tarkoituksena on kuvata osaamisen tunnistamisen ja tunnustamisen välineitä, toteutusmalleja ja toimijoita Suomessa sekä hyviä käytäntöjä, prosesseja ja toteutusmalleja valituissa verrokkimaissa. Selvitys 'Miten osaaminen näkyväksi? Kartoitus osaamisen tunnistamisen ja tunnustamisen rakenteista ja käytännöistä Suomessa ja valituissa kansainvälisissä verrokkimaissa' on saatavilla valtioneuvoston julkaisuarkistossa: <http://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/162282>

Kohdista 5 ja 6 käytiin yhteinen keskustelu, tässä nousi esiin mm. seuraavia näkökohtia:

- Käsiteltiin kansainvälisiä esimerkkejä digitaalisesta osaamisesta kokoavasta järjestelmästä. Kv-esimerkit ovat usein toimialakohtaisia. Teknologista tasoa on mahdotonta selvityksen perusteella arvioida. Kansallisesti kehitetään parhaillaan KOSKI-palvelua, joka ei toistaiseksi kata muuta kuin viranomaisen todentamaa osaamista. Kansallisesti hyödynnettävä osaamisen tunnistamisen ja tunnustamisen yhtenäinen toimintamalli on vielä puutteellinen. Nostettiin esiin myös mahdollisuus hyödyntää suurten teknologiayritysten tarjoamia järjestelmiä (esim. LinkedIn), mutta todettiin niiden olevan haasteellisia erityisesti aliedustetuille ryhmille.
- Olisi tärkeää pystyä hyödyntämään esim. vapaaehtois- ja harrastustoiminnassa saatua osaamista.
- Yksilön oman osaamisen tunnistamisella on keskeinen merkitys.
- Nostettiin kolmeksi keskeiseksi teemaksi aliedustettujen ryhmien poluttaminen, korkeakoulujen työn opinnollistaminen ja laaja näkemys osaamisidentiteetistä yhdistäen formaalin koulutuksen ja muun osaamisen.

7 Ennakoinnin kehittäminen, esittely (neuvotteleva virkamies Ville Heinonen, OKM, liite 9 ja 10)
Ennakoinnin kehittämistä taustoittaa työ-, koulutus- ja elinkeinoasiainneuvoston aloite työvoima- ja koulutustarpeen ennakointijärjestelmän kehittämiseksi. Kehittämisryhmän esitys ennakoinnin kehittämiseksi luovutetaan huomenna ministereille.

8 Mahdolliset muut asiat
3.7. klo 10-11 pidetään ryhmän ylimääräinen kokous.
Syksyn kokousajat lähetetään pian.

9 Kokouksen päättäminen
Puheenjohtaja Kelhä päätti kokouksen klo 10.